

Jaarverslag Kerken met Stip 2019

1. Het werk van Kerken met Stip

Kerken met Stip is een landelijk oecumenisch netwerk van kerken die gastvrij willen zijn voor gedetineerden, ex-gedetineerden en hun familie. We zien dat veel mensen van deze doelgroep psychisch kwetsbaar zijn. Daarom hebben we de laatste jaren ook ingezet op mensen die vastgelopen zijn vanwege psychische problemen. We willen hen steun bieden als zij aanlopen tegen de ingewikkeldheid van de samenleving.

2. Uitreiken Kans Inspiratieprijs.

Nadat Kerken met Stip was genomineerd voor de Kans Inspiratieprijs zijn er tv opnames gemaakt om in een filmpje te laten zien wat Kerken met Stip doet. Hier hebben Henk die vastgezeten heeft, en Gert van de Stipkerk St. Joris in Amersfoort samen aan meegewerkt. Zij hebben op een prachtige wijze in beeld gebracht hoe hun relatie is uitgegroeid naar vriendschap. Daarmee werd zichtbaar hoe Kerken met Stip kan werken.

In een overvolle Catharijnekerk in Utrecht hoorden we op de Inspiratiedag van KRO/NCRV en Kansfonds dat we de 1^e prijs hebben gekregen. Dit was een geweldige ervaring omdat de Stipkerken met onze vrijwilligers en wij als bestuur geëerd werden voor het werk dat we doen.

We kregen een certificaat van € 2.500,- en het wisselbeeld van de heilige Christoffel. Ook zijn er op de dag van de uitreiking tv opnames gemaakt van het programma Geloofsgesprek. Dit was te zien op dinsdag 9 juli in een uitzending voor KRO/NCRV.

Voor Kerken met Stip was dit prachtige ervaring en een stimulans voor ons werk.

3. Werkzaamheden van de diaconale pastor

Aanvragen voor hulp bij het maken van een koppeling komen over het algemeen binnen bij de diaconale pastor. De koppelingen worden gemaakt met vrijwilligers van de aangesloten kerken. Verwijzingen komen uit het justitiepastoraat, de GGZ, en andere organisaties die hulp bieden aan mensen die vastgelopen zijn. Ook komen er hulpvragen binnen bij de diaconale pastor als zij als gastpredikant kerkdiensten verzorgt in de penitentiaire inrichtingen. De diaconale pastor begeleidt aangesloten kerken en kerken die zich willen aansluiten. Verder is zij aanspreekpunt voor vragen die haar via de website bereiken. De werkzaamheden van de diaconale pastor zijn gericht op het leggen van verbindingen tussen iemand die een kerk zoekt en een concrete kerk. Het leggen van deze verbinding vraagt een zorgvuldige aanpak en is maatwerk. Allereerst is het nodig de wensen en ideeën van degene die zoekt in kaart te brengen. Vervolgens moet een goede verbinding op maat worden gemaakt met een vrijwilliger van de betreffende kerk. De ervaring leert dat de diaconale pastor niet kan volstaan met verwijzen, maar dat zij vanuit een eigen opgebouwd netwerk van contacten tot een zorgvuldige overdracht moet komen. Dit betekent een intensieve werkwijze. Deze werkwijze blijkt in de praktijk zijn vruchten af te werpen in de toename van geslaagde koppelingen waarin zij zelf een gedeelte van het werk in de praktijk doet.

De diaconale pastor heeft in 2019 de aanstelling voor 8 uur per week kunnen behouden.

4. Koppelingen

Het aantal hulpvragen is in 2019 opnieuw gestegen naar 50. Over deze hulpvragen is het volgende te zeggen:

1. Korte eenmalige hulpvragen bestaan uit adviesvragen, hulp bij doorverwijzing naar andere instanties, of een luisterend oor voor een bepaald moment.
2. Bij de hulpvraag door gedetineerden is vaak een vraag om hulp bij het zoeken naar werk en huisvesting. Hierbij kan de hulpvrager soms meerdere contactmomenten hebben met de diaconale pastor.
3. Er zijn vragen waarbij ondersteuning nodig is voor familieleden van gedetineerden.

4. Het gaat om mensen die na lange tijd weer opnieuw contact zoeken en voor wie een telefonisch gesprek weer even 'lucht' geeft om verder te kunnen.
5. Het betreft langdurige contacten waarbij een vertrouwensband is opgebouwd en waar intensieve begeleiding wordt gegeven, in samenwerking met andere hulpverleners. Het persoonlijk contact met de diaconaal pastor speelt een belangrijke rol in het tot stand brengen van goede koppelingen.

5. Landelijke ontmoetingsdag 2019

De landelijke ontmoetingsdag 2019 stond in het teken van de start van het Bonhoefferjaar en had als thema: 'De kracht van geloof bij herstel van het leven'. Deze ontmoetingsdag is tot stand gekomen in samenwerking met 'De Roos van Culemborg' en werd gehouden in de Barbarakerk te Culemborg.

Er waren ruim 70 deelnemers. Het programma bestond uit:

- Opening door de voorzitter van Kerken met Stip Jan Eerbeek.
- Inleiding op het thema door ds. Anne van Voorst, predikant en adjunct hoofdpredikant bij het ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Reactie en gesprek met de zaal over de inleiding.
- Toelichting op het project My Home door Jan Eerbeek

Tijdens de lunch kon men een expositie bezichtigen over Bonhoeffer en er waren verschillende stands met informatie

- Opening Bonhoefferjaar, verzorgd door spreker Gert-Jan Segers, fractievoorzitter Christen Unie Tweede Kamer
- Kees van der Zwaard gaf een voordracht met fragmenten uit theatervoorstelling 'Wie ben ik?'
- Jan-Gerd Heetderks, hoofdpredikant ministerie van Justitie en Veiligheid had een bijdrage n.a.v. gebed van Bonhoeffer
- Ex-gedetineerde Ramon, ambassadeur van Kerken met Stip las een gedicht.
- Reactie en gesprek met de zaal over inleidingen middagprogramma.

Aan het einde van de middag was er gelegenheid om elkaar te ontmoeten onder het genot van een drankje.

6. Project My Home

My Home is een gezamenlijk project van Kerken met Stip en Exodus en een samenwerkingsverband met de kerken en de burgerlijke gemeente. My Home richt zich op mensen die psychisch kwetsbaar zijn en die nooit helemaal zelfredzaam zullen worden. Zij krijgen blijvend een steuntje in de rug. Er wordt gewerkt met vrijwilligers die hen begeleiden in hun eigen thuissituatie. Deelnemers en vrijwilligers vormen samen een coöperatie die een basis heeft in een kerkgemeenschap. Dit om de continuïteit van de begeleiding te garanderen. Iedere deelnemer houdt zijn/haar eigen professionele hulpverlener. Vrijwilligers krijgen een gedegen training en worden gecoacht bij de uitvoering van hun werk. Het My Home project is een bijdrage vanuit de kerk om blijvende stabiliteit te bieden aan mensen die kwetsbaar in het leven staan.

In Borger is de pilot fase van My Home afgerond. Het is daar nu een succesvol project van de diaconie van de PKN in Borger met betrokkenheid van kerken in omliggende dorpen. Begeleiding door de diaconaal pastor van Kerken met Stip is in het voorjaar van 2019 overgedragen aan een coach in Borger.

7. Bestuurlijke zaken

7.1 Samenstelling bestuur

Jan Eerbeek (voorzitter), Christiaan Donner (secretaris), Joop van 't Hof (penningmeester), Fons Flierman namens justitiepastoraat, Connie Karsten, Hub Vossen, Reijer de Vries, Ron Vermeulen, Dingeman de Jong, Hendrine Verkade (diaconaal pastor en bestuursadviseur)

7.2 Vergaderdata bestuur

Het bestuur vergaderde op 28 januari, 25 maart, 23 september en 9 december.

7.3 Beleidsplan 2018/2020

Het beleidsplan 2018/2020 werd voorbereid in 2017 en vastgesteld in de bestuursvergadering van 29 januari 2018. Het thema van het beleidsplan is: Duurzame verbindingen.

7.4 Huishoudelijk reglement

Voor Kerken met Stip geldt een huishoudelijk reglement dat in 2017 is voorbereid en op 29 januari 2018 is vastgesteld door het bestuur.

7.5 Aansluitingsovereenkomst

Sinds 2016 treden nieuwe kerken toe tot het landelijk netwerk door middel van een aansluitingsovereenkomst. In 2019 waren er 32 kerken die ons financieel steunden. Daarnaast heeft KmS donateurs en ontvangen we van Kerk In Actie jaarlijks subsidie ter ondersteuning van ons werk.

In 2019 mochten we de Kans Inspiratieprijs in ontvangst nemen van het Kansfonds i.s.m. KRO/NCRV.

8. ANBI-status

In 2017 werd de ANBI-status voorbereid, die in 2018 is toegekend. E.e.a. is te lezen op de website www.kerkenmetstip.nl

9. Wetenschappelijk onderzoek

Wetenschappelijk onderzoek over Kerken met Stip wordt verricht door dr. Reijer de Vries, universitair docent aan de Protestantse Theologische Universiteit.

Het onderzoek en het format zijn gericht op directe contacten tussen de diaconaal pastor als coördinator met 1) iemand uit de doelgroep en/of diens naasten, 2) een contactpersoon, vrijwilliger(s) of pastor van een geloofsgemeenschap, en 3) een justitiepastor of andere verwijzer.

De onderzoeksvraag luidt:

Op welke manier draagt de diaconaal pastor die coördineert tussen de vraag van gedetineerden en het aanbod van lokale geloofsgemeenschappen (Kerken met Stip of andere) bij aan een duurzame verbinding tussen die beide?

Bij dit onderzoek is de diaconaal pastor van Kerken met Stip nauw betrokken.

In 2019 is een reflectie groep gestart met als doel de ingeleverde casussen met onderzoekers te bespreken en vanuit hun professie te bekijken en daarover vragen te stellen.

10. Bijzondere activiteiten:

Januari 2019

- Groepsgesprek in PI de Schie op uitnodiging van RK pastor Jean Pierre Niati. Het onderwerp in het groepsgesprek was: Waarom gaan we naar elkaar omzien en wat heeft Kerken met Stip daar voor rol in.
- Informatieavond in Zutphen over My Home.
- Nieuwjaarsbijeenkomst Exodus.

Februari 2019

- Afscheid justitiepastor John Gillissen.
- Kerkdienst PKN Koudekerk a/d IJssel met als doel verzoening tussen dader en slachtoffers.

Maart 2019

- Afscheid justitiepredikant Jan Kraaijeveld.
- Toerustingsavond van de werkgroep Justitiepastoraat in Dordrecht. mr. A.P. Hameete, senior rechter van de rechtbank in Rotterdam vertelt over de "rechtsgang".
- Regionale Studie Conferentie in Aken. Kerken met Stip heeft hier een workshop gegeven.

April 2019

- Liturgische viering afscheid justitiepredikanten.

Mei 2019

- RK studiedag met als thema: Liefde in tijden van detentie.
- Interview jongerenafdeling Christen Unie voor blad Perspectief

Juli 2019

- Uitreiking Kans Inspiratieprijs van Kansfons en KRO/NCRV

September 2019

- Themabijeenkomst van Exodus over 'Ex-gedetineerden en financiën'.

Oktober 2019

- Première documentaire 'Overleven'.
- Symposium 70 jaar DGV DJI waarbij Kerken met Stip met informatietafel aanwezig was en een flitspresentatie gegeven heeft over de praktijk van Kerken met Stip.
- Gevangenezondag Dordrecht met informatietafel Kerken met Stip

November 2019

- Congres Strafrecht en religie Universiteit Tilburg. Kerken met Stip heeft workshop verzorgd op dit congres. Belevingsmarkt Landelijke Diaconale dag PKN in Utrecht.
- Opening huizen op terrein van Het Passion in Hummelo

December 2019

- 35-jarig jubileum Epafra.

11. Aantal nieuwe kerken

In 2019 is er één nieuwe kerk toegetreden tot Kerken met Stip. Er zijn gesprekken met meerdere kerken die overwegen om Stipkerk te worden.

Kerken met Stip biedt naast bestaande Stipkerken ook ondersteuning aan kerken die werk doen voor Kerken met Stip zonder dat zij zelf bij de vereniging zijn aangesloten.

12. PR en communicatie

De website geeft actuele informatie over Kerken met Stip. Veel contacten met de doelgroep worden gelegd via de website. Daarom wordt de website nauwkeurig dagelijks bijgehouden. Periodiek wordt een digitale nieuwsbrief verzonden aan ca. 1.000 contactadressen.

13. Samenwerkingspartners

De samenwerkingspartners van Kerken met Stip zijn:

Alpha in Prison

Epafra

Exodus

Gevangenezorg Nederland

Justitiepastoraat

Stichting Volharding